

У Новоме Саду 31. августа 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

За писаћим столом.

(Моменатна самофотографија.)

Пишем, бришем, пишем, бришем,
Па подерем здрљан лист.
Ал на месту његовоме
Стоји други, бео, чист.

Опет пишем, опет бришем,
Тарем чело, чешем врат;
Мерим речи, перо с' кречи —
Опет исти резултат.

Из артије уредничке
Увек с' чује: *пиши, дај!*
Пишем, бришем, пишем, бришем,
А резултат опет тај.

Ласно ј' с њима искрајисат'
Ким се „*хуло!*“ рећи сме.
Провидиш им црне груди,
Пљунеш, па си рек'о све.

Ал је тешко кад се нађеш
Nolens, volens, — зван, незван,
Међ „Заставом“ и „Браником“,
— Јер што треће тражим ман.

Ни уздахнут' не смем, да се
Не распири ново зло.
Гугам речи: Мишо, Јашо,
Мора л' бити тако то?!

Зар се не мож' да обузда
Српског срца страсни кив;
Зар ће Србин увек тако,
Увек, док је жив. . .

Ја у томе. — Неко куцну;
Ко ће да ме мучи још?
А, та то је мој свагданко,
Облигатни писмовош.

Три су писма мање тужна,
Ал четврто на меру:
„Данас Мито, весник српски,
Одведен је Шварцери.“

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

Прости, Мишо, — прости, Јашо, —
Ни на кога нисам љут.
Али Мито, драги Мито,
Разумем ти овај пут.

Стармали. Зм.

Шетња по свету.

XXXVI.

Кудгод се човек окрене, свугде види само срећу и божји благослов. Од малих општина па све до државе, све то плива у срећи и изобиљу. Ето вам за пример новосадске политичке и црквене општине. Политичка је општина тако богата, да се кроз неколико година није ни приметила фетерова крађа. Да богме, где се прелива, ту се и може узимати, а да се и не примети. А ако опет пођете новосадским улицама, ту опет можете често наићи на силна кола. Кола су већином празна, а у њима седи горчило и оружани пандури. По неколико кола прођу поред вас, а ви у њима осим оружаних пандура нећете ништа видети. Тек у петим приметићете два три јастука, а у седмим

два цака жита. Па шта мислите, шта значи то? Ја нисам хтео веровати, али на послетку морао сам: тим се начином утерује парохијал. Сад, кад се узме на рачун, шта коштају дневно седморо кола и шта се мора плаћати горчилу и пандурима, а кад се с друге стране израчуна, шта се може добити за она два јастука и она два цака жита, онда изилази, да новосадска црквена општина има више трошкова око утеривања парохијала, него што заиста утера. То не значи друго шта, него да је новосадска црквена општина тако богата, да већ не зна, како ће се само новца курталисати. С друге стране опет леп је „хеџ“, кад се људима за парохијал узимају и јастуци, те кад види човек толика празна кола и у њима толике пандуре, како оружани гоне силно благо: два јастука и два цака жита, мора помислити, да браћа католици славе своје последње вашанге, па терају „хеџ.“ Нико на први поглед не би помислио, да се од православних утерује парохијал.

Ја не знам, да ли је баш тако морало бити, али све држим, да није нужно, да се наш сиромашки свет силом тера у Назарене. Кад нам већ многи попови не ваљају, не морају и црквене општине мразити свету православље, па за парохијал узимати можда и последњи јастук, можда и последње зрно жита, особито онда не. кад тим начином трошкови око утеривања парохијала више износе, него што се на лицитацији може добити за оно мало хамбуља и хране.

Него не само општина, већ има и сретних држава. Ето нам као најлепши примери могу послужити Бугарска и Србија. Ни једна нема сада свога владара, па опет за то није пропао свет. И у једној и у другој влада сад регентство, па никог с тога ни глава заболела није. Разлика је само та, што је Батенберг за увек узео збогом од Бугарске, а краљ Милан отишао је у Глајхенберг да се лечи, па ће се опет вратити. За то је Бугарска и сретнија од Срби-

је. Но ако Србија завиди Бугарској на таквој срећи, то је може стићи, само ако хоће. Али Србија као да на то и не мисли, већ хоће да се изједначи са свим са немачком земљом Баварском. Овој је милије да има и лудог краља него никаквог, па и Србија као да следује том примеру. У осталом, ми смо се већ навикли, да се на Балкану догађају чуда, па може врло лако ил Србију ил краља Милана чудо снаћи, те да му Глајхенберг тако омили, да се више ни не врати натраг у своју отаџбину. Онда би и „Стармали“ морао побрисати ону своју изреку: „Краљ Милан би најпаметније учинио, да се никад ни родио није,“ већ би морао признати, да је краљ Милан у свом животу одиста учинио једно паметно дело, а то је, што је оставио Србију за увек.

Ја држ м, да се „Стармали“ не би ни мало љутио, кад би такво признање морао учинити.

Милисав.

У ш т и п ц и.

Батенберг и Глајхенберг сасвим се једнако — свршавају.

* * *

За сад је отишао краљ Милан путем Глајхенберга, ал скоро ће канда путем Батенберга.

* * *

Дакле се састаје синод. Само да не буде син од „оца Германа.“

* * *

Кажу, да ће синод изабрати за владика Наку. Дакле патријар може да не буде ни једаред изабран, а владике да бирамо по двапут. То је ваљда — реда ради.

* * *

Кад сам читао у новинама, да један наш калуђер тражи посла, мислио сам да је то — Герман. Ал

ПОДЛИСТАК.

Како је Љубиша остао без ручка и без вечере.

(Наставак.)

Опрости се Љубиша, нареди момцима за дућан шта треба, и оде на званицу.

Дан летњи 25. Јуни, врућина како је само милом Богу драго. — Љубиша се упутио пијацом, па ће својм пријатељу. Прошао већ један сат по подне. Колеге срећају га, и питају куда тако свечано — он већи: чуће се! — већ су и многи дућани отворени па и Савин.

„Овај хоће да ме чиме изненади. Можда је код њега дошао какав ваљан Србин, првак! Можда из Београда Ђуро Даничић, ил“ . . . Љубиша је све лепше и лепше смишљао, све сјајније наде гајио. —

Дошао је пред Савину кућу. Шалукатре су густо затворене. Он ухвати за скакавицу, а неко неописано чувство обузе га. Скакавица шкљоцну, ал' се врата неогварају, проба још једаред — закључано. — Љубиша лупа, нико се не одзива, лупа опет, лупа већма — не појављује се ни жива душа, све је чврсто затворено. Сунце упр-

ло у Љубишина леђа, па пече као да се најмило. Љубишу подузе обилат зној, цури са чеда и врата. Он вади мараму и брише се. — Проба, лупа опет. Комшије с једне и с друге стране отшкринули капке, да виде де се лупа и ко лупа. већ су отворили капке и с оне стране сокака, па веле: „ваљда су легли па заспали, они обично рано ручају.“ — Љубишу спопаде још већи зној, незна шта ће, хоћел' да каже, да је зват на ручак, ил да се окане душе, па да иде. Нека деца искупила се па му саветују, да лупа на шалукатре. —

Љубишу снашла велика беда. Не зна сам да замисли, каква је опсена. Наједаред му сену кроз главу, нешто, он поче да разлаже савине речи, који му је казао: „Дођи ми данас на ручак, ако узможеш!“ —

Ово „ако узможеш“, решило је загонетку, сад се се-тио љубиша и оних речи: „Махни ме, јер ћу те ужасно насадити.“ —

Он се окрене од врата дворишћних, махне главом, насмеје се горко и пређе на ону страну у ладовину.

Шта ће сад да ради? Ако оде кући исмеја ће га жена. Ако оде кроз пијацу, па га виде колеге, а рекао им је: чуће се! Незна сам шта ће. —

чим сам мало промислио, одмах сам видио, да ће Герман свој посао брзо — свршити.

Краљ Милан једнако прогања народ. Но Бугари показаше, да се може прогонити и владар.

Герман је на Мирону Милановићу показао, како се може протерати — калуђер. И то је баш учинио на доглед — сабору.

Имјејте очи и видите, имјејте уши и слишите.

Калуђер Нестор Кукић осуђен је и од банског стола на годину и по дана робије. Зашто је он осуђен, зна се. Ал зашто нас осудише, да морамо трпити Германа, који тога Нестора Кукића и данас још трпи у манастиру?

Ђира. Говори се да ће Русија Бугарску да окупира.

Спира. Јест. Ал је Аустро-угарска противна окупацији.

Ђира. Јест. Ал је тешко са Русијом војевати.

Спира. Има свему лека. Што се не може учинити силом, може се постигнути лепим примером.

Ђира. Бизмарк је мудар човек, он зна шта се догађа кад ко седи на две столице. Зато свету довикује, да он на три столице седи.

Спира. То разумем, ма да и не верујем сасвим. Али која је врана бечким и пештанским новинама мозак попила, те нас на сва уста уверавају да Калноки седи на две столице.

Удари туђинским крајем и отиде у гостионицу код сабатке да тамо руча, па онда да се увуче у дућан, па да смишља како ће свом пријатељу вратити жао за срамоту. — Он се није срдио на свог пријатеља, био добро слушати и пазити како га онај зове. —

Но, нуго белаја! Чим он уђе у гостионицу, али га предусретне весело друштво, које је ту на пиву било, па и на ручку остало и: живо! Љубиша: Ево га на каву! Али ante kavam, једну чашу вина. Стевица напуни велику чашу вина, пољуби се са Љубишом, и мало вољно а мало насилно, Љубиша испразни ту чашу вина. — Сад Стевица повиче: каву за Љубишу! — Љубиша је сео као осуђен, несме да каже шта је било с њиме, и да није још ручао, већ попије и другу и трећу чашу.

Брат Васа виче: Сабатка, омолет начините, па ће и Љубиша лабрцнути, јел' Љубиша да хоћеш! —

Љубиша у себи рече: „Боже помози“, па готово изусти да хоће. Мислио је да се сад већ може пити, јер ће скоро и јело доћи.

Куварица је јело брзо зготовила. Келнер донесе и постави таџир Васа и Љубиши. Ево и омолет све се пуши. — Љубиша гледи, па све зазире, види да је неко

Ђира. Но па за бога, зар је можно да између те две столице има каква шамлица или к л у п и ц а. И онда та ствар није толико глупава, колико је к л у п а в а.

П у с л и ц е.

¶. Чујемо да је сва велика Русија добило тролетну грозвицу, кад је телеграм јавио, да су маџарски ђаци викали: Апцуг Муска!

○. У Енглеској су се на то уплашили, да Русија, због те велике грознице не узме мало Хине.

△. У Берлину су се уплашили, да се Русија у том грозничавом бунилу не збратими са Французима.

□. У Америци су се уплашили, да се од те велике вике маџарских ђака не сруши статуа слободе.

— У Паризу су зазебли до дна срца, бојећи се да се Маџари нису понемчили, кад вичу немачки: Abzug.

⊙. У Турској све клецају од стра, да Руси Маџарске ђаке не послушају, па свој апцуг не окрену на Цариград.

▲. И ето тако, видите, маџарски су ђаци кадри, да утерају стра у по света. (Од Невидиша чак до Немтуцмаџариша).

⊙. Чудан је тај краљ Милан. Док је Батенберг

јело ситним шећером посуто. — Васа нуди Љубишу да вади. Љубиша опет вели Васа, само нек он вади. Нуткају се, никако да један ма који почне. Васа вели, да ће се охладити.

Неће Љубиша, незна шта је, није никад јео омолета. —

Напослетку Васа извади једну савијачу на свој таџир, расече је; а пекмез испури на таџир. —

— То је омолет, рече Љубиша, није то ни мој баба јео па нећу ни ја!

„Право!“ викне Стевица, Ђурица, Милан и Нића, „држ' се ти оног од чега зашњаци расту.“ Они се куднуше, те Љубиша испразни опет једну добру чашу чистог вина.

Тиме је пристигао и већ обишао остало друштво.

Ево наиђоше цигани, те се отпоче право весеље. Љубиша заповеда Милетићеву песму. Цигани свирају. Љубиша наздравља Милетићу — неможе се смисао схватити, ал се види добра намера и срце пуно родољубна жара. —

Наздрављају и други, сваки куша свој говорнички

седио чврсто на своме престолу, он се туђио од њега. А ето сад га вуче срце за њим.

□. Кад је Батенберг полазио викали су му: до свиданја! (А то значи да остане тамо куд иде до сви дана.)

* * * Краљ Милан кренуо се у поноћи из Београда у Глајхенберг. (Та ваљда се није бојао да ће га ко силом задржати).

☉. Кажу да је Анђелић болестан. Али не бљује крв, него кљује брв, да се не направи ћуприја за сазив сабора.

W. Кажу да Фетер распитује, јесу ли га судије једногласно осудиле: — ако нису, он у томе налази неповерење — и неће да прими казну.

Бука. „Јеси ли чуо, да је Герман болестан?“

Шука. Чујем, пише о томе и у „Турском Народу.“ Па то је сасвим природно. Пре нег што се повуче у какав манастир „на опорављење,“ мора бити најпре болестан.

Бука. „Две трећине угарског сабора прошле су; сад се састаје трећа трећина.“

Шука. „Хоћел већ и народу бити отуда вајде. Турске паше узимале су за себе само трећину, а две трећине давале народу. Кад би нами посветили посланици ма ову једну трећину саборског рада, ми би били задовољни. ☉.

дар. — Наједаред Љубиша клону. Наслони главу на стол и заспа. —

Друштво остало, није то ни мало збунило, весеље је текло и даље, а придобијало је све нове снаге, сутра ће се држати жупанијска скупштина, па су одборници странци у варош дошли, ту је већ ирош Сима из потисја, па Иса, па Арон, па Јоца, па Милош, па Урош, и. т. д.

Наједаред уђе и Сава, мислио је да се Љубиша морао сврасити код Сабатке, јер вече је, а нема га у дућану.

Види Љубишу и приповеди шта се догодило, друштво се смејало тим више, што је Љубиша тајао зашто је код Сабатке у то доба дошао, па није ни ручао. —

— Е па онда ваља да и не вечера, рече Стевица, зашто да квари започети ред.

Стевица је знао, да ће се за ото већ друштво постарати.

Виба, песма, музика пробуди најзад Љубишу. — Он се зачудио, када се нашао у новом великом друштву, види ту и Саву, и тада се сети. — Сава му даде претом знак на уста да ћути, као бојаги, да нико не дочује за данашњу званицу.

Љубиша је ћутао, али је претпо претом; напротив

Неколико анегдота из живота цара Фрање I.

Држим, да ће наш свет интересовати, ако овде наведем три анегдоте из живота цара Фрање. Но у напред морам рећи, да те анегдоте нису поникле у нашем народу, него их је скупио и на свет издао неки Вилкинсон, а из његове збирке прештампавали су их многи немачки листови. Ја сам те анегдоте читао у „Будапестер Тагблат“—у и ево их овде у верном преводу нашем читалачком свету саопштавам.

Дакле:

„При једној од највећих и најзнаменитијих седница министарског савета стојала је царева столица одмах код прозора, те је владалац могао прегледати велики део пролаза кроз двор. Изгледаше, да се цар већма интересовао за оно, што на пољу бива, него за говор кнеза Метерниха. Кад је кнез мало застао, опазило се по царевом покрету, да хоће нешто да примети, те су сви са страхопоштовањем слушали, кад је исти рекао: „За чудо! Ја сам посматрао кола што пролазе кроз дворски пролаз, те сам избројао 173 кола за то кратко време, док је кнез-канцелар говорио.

Друга је анегдота ова:

„Приликом друге једне седнице министарског савета беху на столу све велике европске карте. Сви су присутни с највећом пажљивошћу слушали Метернихове предлоге који је захтевао нове границе и тражио натраг провинције, што су уступљене биле краљевима, које је Наполеон поставио. Цар, који је имао свој приватни атлас, као да је са свим удубљен био у ту интересантну тему, кад уједаред заклопи књигу и повиче. „Ту је!“ Сви се окренуше цару и мислише, да се у његовом мозгу породила сјајна идеја, те се Метерних усуди, да запита, да ли ће његово величанство вољно бити, да своју идеју објасни. „О, ја немам никакву идеју,“ смејао се цар. „Ево, погледајте га! Мртав је већ.“ Беше то малени паук, којег је

Сава се снебивао, као знак да он није крив томе целом неспоразуму.

Цело друштво што је ту седело и веселило се, беше једномишљено. Наједаред упаде унутра госп. Никола. — Чим опази да то нису његови партизани, почне грдити народњаке. — Љубиша онако мамуран, хтеде да се са госп. Николом ухвати у коштац, али Сима из потисја не даде, већ рече свима околнима, да сви раде оно, што он почне Сима почне кроз зубе дувати и имитирати ветар. Ово прихвате и други, један крупним, један ситним, један средњим гласом и већ како је који умео. Изгледало је да се подигла права олујина. Госп. Николу су звали Олујом! Кад он види шта ови раде и својим ушима чу он поче још већма грдити, а ови одговараше са још већом хуком и фијуком. Неки се нису могли уздржати од силвог смеја. На првом је месту био Љубиша — г. поп олуја не мога издржати овај ветар, јачи од њега, већ опсова нешто горопадно, па излети напоље. — „Одуваше га“, рече Љубиша гушећи се од смеја, те умало не паде са столице. —

(Свршиће се.)

цар дуго на крају књиге гледао, па га најзад ухватио, заклопивши атлас.“

Трећа је анегдота ова:

„У једног свог рођака видео је цар дивну тицу, везану за ланац. Исту су тицу у Карпатима ранили и ухватили. „Шта је то?“ питаше цар. — „То је један велики примерак орловског рода, ваше величанство.“ — „Шта, обичан орао?“ — Не, величанство. То је велики царски орао, најдивнији у државама вашег величанства. Беше рањен, па су га ухватили.“ — „Сирота тица! Рањена дакле. Да, тако је, јер видим, да нема једну главу.“ — „Пардон, величанство. Тица је са свим целокупна. Царски орао има само једну главу.“ — Шта, зар царски орао има заиста само једну главу? На што га онда на грбовима цртају увек са две главе?!“

М.

Из Пеште.

Кад је екс-кнез Батенберг стигао ономад у Пешту скупила се омладина мађарска да му изрази своје меродавне симпатије вичући: „Живио победилац Сливнички!“

Батенберг им лепо захвали. Али после запита једног жељезничког чиновника: ко су управо били ти људи?

Овај му рече: то су они, што су зимус хтели да склопе својевољачку легију, да помогне Србима против вас.

„Е то ми је баш жао — рече Батенберг — што нисам пре знао.“

— А за што?

— Таким пријатељима требао сам још китџастије захвалити.

Верни преводи са српског на немачки.

Бранко тера бригу на весеље.

Branko treibt die Sorge auf die Lustigkeit.

Кадгод се у крчми изроди кавга, увек се на Косту скрхају кола.

Wann immer im Wirthshause eine Streitigkeit geboren wird, immer bricht dann der Wagen auf dem Kosta.

Мара је ружна до зла бога

Marie ist garstig bis zum bösen Gotte.

При препирању сатерао је Стева Пају у тивку.

Bei der Debatte hat der Steva den Paja in einem Kürbiss hineingetrieben.

Јанко ми је са његовог хвалисања изишао већ на врх главе.

Janko ist mir wegen seiner Prahlerei schon an die Spitze des Kopfes herausgekommen.

Што краљеви смрсе, то народи кијају.

Was die Könige verwickeln, das niessen die Völker.

Ваљда ми Милка није од срца отпала, да непрестано за њом гинем.

Milka ist mir vielleicht nicht vom Herzen abgefallen, um dass ich nach ihr fortwährend sterbe.

Милисав.

Гост. Какво је то ваше вино?!

Крчмар. Но — па какво је!?

Гост. Кад га не пијем, онда ми је као да сам га пио. А кад га пијем — као да га нисам пио.

Он. Госпођице, ја без вас не могу живити.

Она. (Богата партија.) А како сте до сада могли без мене живити?

Он. Све на дуг и на вересију. Ал сад је већ ударила руда у брег.

У једном отменом друштву заподело се питање, да ли је Тургењев био дуванџија или није. — Једни су говорили: „Ја мислим да јесте.“ Други су говорили „Ја мислим да није.“ У то уђе у собу млади и увек весели Н. Н., па кад чү о чему је препирка, рече:

— Господо моја, ја вас најпоузданије уверавам, да је Тургењев био дуванџија.

— А како можете тако на сигурно говорити! Јесте ли га видели да пуши!

— То нисам. Али имам јача доказа. Читао сам његов „Дим.“

Прештампано.

— Једна госпа најпосле да угоди свом мужу, одрече се картања, али га замоли, да и он њој за ту голему жртву малу љубав учини. Утешени муж радо и весело обећа својој послушној жени, да ће јој испунити жељу, нека је само исказа. Жена: Хоћу да ми купиш козу. А на што ти коза, запитаће зачуђени муж. Жена: Хоћу да јој могу казати: кец, кец, да ме мине жеља на кеца, којег сам за толико година тако радо гледала.

(Из „Нашег Доба“, бр. 100.)

„Најваљанији“.

Пре 20 година дође судија у једно место, па упита бележника, како је могао допустити, да сељани изаберау за кнеза таква неваљана човека, који је код суда добио 20 батина.

„Поглавити господине!“ рече бележник, „тај је човек најваљанији у целом селу, јер ови други сељани добили су који 30, који 40, а који и 50 батина, те пошто је он најмање од свију батина извукао, то смо њега као најваљанијега за кнеза изабрали.“

Судац није имао куд, него рече: Е, па кад је најваљанији, нека га бог поживи!“

Прави јунак.

„Гражданин“ М. Б. дошао у Н. Сад да се прове- сели. Знају већ сви у Н. Саду да је М. Б. зато дошо да мало дубље загледа у чашу или што по наше бостанџије веле да се — на свира.

И доиста М. Б. се баш онако људки насвирао, пио је целу ноћ па се око 7 сати ујутру почео шетати, све

онако клепајући и метанишући, по пијаци. У тој шетњи сусрете свог пријатеља, иначе надри шаљивчину. Пријатељ га похвали: —

— Е баш си прави јунак! Лако се опити после подне, ал' већ пре зоре тако бити пијан, па се још држати на ногама, то можеш само ти.

Занин.

Батенберг, краљ Милан и Герман.

Нема вам лепше, него кад се писац разуме са својим читаоцима. Ето, ја сам само исписао наслов, а сваки читалац „Стармалог“, па ма и не био стар, већ се смеши и вели: „Знам те већ куда идеш.“ Е вид'те, реч је о — идењу.

До сад је „отишао“ само Батенберг. Истина, читам по новинама, да је отишао и краљ Милан и то чак у Глајхенберг, ал у том има неке разлике. Батенберга су најпре „извели“ из земље, па кад се вратио, он је отишао сам. Краљ Милан је опет отишао сам, а кад се врати, требали би да га изведу. Онда ће бити обојица — квит.

Што се Германа тиче, и он је био у Ве-ве. Сад је већ напредовао, јер ето кажу да је одиста штоно веле мала деца постао и сам ве-ве, т. ј. болестан. Одатле, па до оног правог стана, није више далеко. Болесницима треба мира, а где ће боља мира за Германа, но у манастиру. Онда ће свет и за њега рећи да је — отишао.

Герман је био најпре православан, па је онда постао нешто, што јако личи на католика, а краљ Милан опет нема никакве вере, т. ј. нема је у свој престо.

Батенберг се недавно у Софији купао у сузама краљ Милан је отишао да се купа у Глајхенбергу, а Герман и не покушава да иде у купку, јер напред зна, да њега не може опрати ни Дунав ни Сава.

Ја сам тврдо уверен, да су Батенберг, краљ Милан и Герман пофалили своју каријеру. Да је Герман покренуо н. пр. рат против Бугара, он би се сигурно према својој природи и тукао, а не би као краљ Милан стајао по зади; да је Батенберг данас у Србији, он би се заплакао, јер ако ништа друго он бар то разуме, а краља Милана да су протерали из Бугарске као Александра, он се сигурно не би враћао натраг. У осталом каква су времена сад наступила код нас, ми стрепимо, да после Германа може још доћи за нашег патријара и кнез Александар. Он сад и онако нема посла, а пошто га наш сабор не би бирао, то таман има по мишљењу „Нашег Доба“ главну особину за српског патријара.

Но све једно је. Главно је, да се та господа мало „промешају“, а то је бар сад главно. То би било уједно и славно, а штета је, што не беше и — одавно.

Разглабања о новцу! новцу! и опет новцу!

Радо признајем, да су „ћутљиви“ Молтке, и „магловити“ Бенедек, велике војсковође, али са покојним, славним

Монтекукулом не можемо их ипак сравнити, јер држим, да ће и „сунце Седанско“ и магла Клумска“ давно у заборав отићи, а она изрека Монтекукулева, кад је за време рата у сабору повикао: ја требам за ратовање; *новаца! новаца!* и опет *новаца!* мислим да ће до века остати у памети нашој. Монтекукуљи је умро још године 1680 а изрека његова и дан данас свуда се употребљује, и готово да се ни крочити не можемо а да ову изреку не чујемо. —

И збиља! *новац! новац! и опет новац!* то је „лозинка“ нашег доба. („И нашег“!!! Додају новосађани.) Права *новчана грозничавост* спопала је цео свет, а то је у толико трајавије, што изгледа, као да сав свет има ту *грозницу*, а нико *новац!* . . . куд год се окренемо, чујемо уздисати: *Ах! новци! новци!* . . . свуда чујемо јадиковање: *Ах!* кад би могао од куда *новаца стећи!* . . . Ова непрекидна тема тек се у неколико промене, кад чујемо кога смирено нас упитати: „Дали би ми могли позајмити десет форината?“

Али мало их је, који ће на ово питање са сдрешитим: *могу!* одговорити! . . . Ја држим, да су они добри људи, који су своје ближњем у нужди новаца позајимали, или сви изумрли, или су их због распикућства у лудницу стрпали, или пак због „*малих интереса*“ као „*вужерере*“ у „*бајбок*“ *сподобили*. . . Сад је сваки човек сам на себе *узукен*, а то је тако хрђава *узукница*, да на њу нико ништа *неће да плати*. . . Сваки кука, да *нема новаца*, или да *има мало новаца*, па у његовој тузи теши се тиме, што сваки онај, коме се потужи, обично одкукава: *није ни код мене боље!* . . . Мора да има *сувише много света* а *сувише мало новаца* на овој нашој планети, и ту не помаже ништа, друго него или да се свет умањи, или да се новац умложи! . . . Друга лека не знам! . . .

Неки људи, којима је *кразнина цела ушла и у главу*, тврде, да новца има и сувише на свету, али да је хрђаво подељен; и док једни не знају, куд ће већ *са толиким новцем*, други се вајкају, куд ће и шта ће *без њега?*! . . .

Морам признати, да још никад нисам видео кога, који има *сувише новаца* . . . јер и сами такозвани богаташи увек се туже на хрђаве године; а ономад мој „*гаусхер*“, иначе ваљан човек, чим ме угледа, а он се поче тужити на зла времена, хрђаве радње и т. д., а уверавам Вас, да нисам ни у памети имао, да иштем од њега *новаца у зајам!* . . .

Шта је *новац*, то знају и ови, који га *никад немају*, јер зна се, да је новац „*душегуб*“, „*варалица*“, „*да није новац нуждан* к' нашој срећи“, и прочитај' и прочитај, или зна се и то, да нам баш срећи и не смета. . . Сваки смртан човек треба новаца, јер га *никад нема онолико*, колико би хтео. . . у старо, прастаро доба био је свет много задовољнији, јер онда новац још није био пронађен. . . Наша *прабаба Ева* на прилику и на пример задовољила се са „*гоалетом*“ из смоковог листа, . . . а сва њена жеља испунила се са једном . . . *јабуком!* . . . Данас и најскромнија *Ева* неће да зна за *смоквено лишће*, а тешко оној мушкој глави, која би је хтела *задовољити са јабуком*, па ма то била и најлепша срчица!!! . . . *Ниједан Адам* несме данас тако сиром бити, да *својој Еви* не купи бар једну *свилену галину* . . . А оно остало? . . . *Шешир* . . . „*ам-рел*“ . . . иа „*турнира!*“ . . . *турнира!*“!!! . . .

И она су времена давно прошла, кад су се неколико

Људи задовољили са седам риба и седам лебова. . . . Данас би се многи од нас таког јестива брзо заситио, али *неби био сит.* . . . Па шта велите, како се у оно доба *јестивно* ишло у улице? . . .

Сав Израјиљ правио је скупа мали „шмацир“ из Египта; при томе „шмациру“ добили су војници фараонови *ладан туш „гратис“*. . . .

Само не верујем, да су они *израиљски путници сувом ногом* из мора изишли, као што се пише, јер држим, да и ако се море растворило, да је ипак остало прилично *блата и каља* у његовом кориту. . . . Данашња су времена друкчија. . . . Данас хоће жена и деца да буду и сити и одевени, хоће, да се брине о њима неко, али не онај, који се брине за птичице шумске, и друге крупне и ситне животиње. . . . Муж мора својој жени и деци живот по могућности да оследи а тај шефер кошта *новаца! новаца! и опет новаца!* . . .

Каже се: от куд да узмем а да не украдем?! . . . То није правилно; треба казати: *од куд узмем, од куд да украдем?! кад нико нема одвише!* . . .

Па мислите ли, да су само *ожењени људи* у томе тако несретни? Варате се! Они истина требају *новаца за своју жену и своју децу*, али и *нежењени* требају такође *новаца за жену и децу* — *каког пријатеља!* . . . *свако, ожењен или нежењен, стар или млад, треба новаца!* . . . Свако се тужи на велике издатке, а мале приходе, свако због велике празнине својих џепова уздише са Монтекуљем: *новаца! . . . новаца! . . . новаца!* . . . Свако треба више, него што има и свако се бори са неситом халом, која се зове: „*Дефицит*“. Велики са великим, а мали са малим! . . . *Па што већи људи . . . већи „дефицит“!* . . . Узмите само (као што и узимате) *за пример нашу државу*; зар може бити *„дефицит већи“*? . . . Па како се крпи та увек подерана *врећа?* . . . *Са новим дугом!* . . . Тако чини држава, па тако и Ви, а бома тако и ја! . . . На плаћање немислимо ни једно, јер за то треба *новаца!* . . . Радујем се само што се не познајем са тим бароном *Ротшилдом*, јер би ме могао кадгод *напастовати, да му позајмим коју форинту*, па би на моју велику срамоту морао тако *великом мужу* дати . . . кошар! . . .

прерадио Др. Казбулбуц.

Мисли о ситуацији.

Тиса је добио унука. Веле да Тиса децу јако воли, и да се стара за њих. Па ипак што се тако слабо стара за своје друго дете, које му је на старање поверено. Што тако мађехински поступа са — Угарском? . . .

*

Мађарски листови кукају за протераним Батенбергом. Веле како су могли за незнам чије интересе жртвовати Батенберга. И јест страшно. Ваљда би Мађарима милије било да су се за Батенбергове интересе жртвовали интереси Бугара. Њима је тек навек дражи један швабски лајтнанчић од једног славенског народа.

*

Веле да је Тиса *назадњак*. Ја то неверујем он је прави црвени петрољер. Ено војује у Бечу за петролеумску царину. Само, само, што је тим петролеумом запалио кућу нашег *благостања*.

А. Хо-хо! Та ти пијеш ракију као воду.

Б. Није истина. Толико воде не могу попити.

Деца и луде говоре истину. (Само што одрасли и паметни не хоће да је слушају.)

— Ја сам увек био сретан у љубави.

— Па ипак се још до сад нисте оженили.

— Та баш за то и кажем то.

— Шта ти ради отац?

— Болује од очију.

— Е да! — како то?

— Јуче је казао матери, да не моме *випе* да је очима гледи.

А. Знаш ли шта је ново? Јуче сам се заљубио.

Б. У кога?

А. У бароницу Гринбиргер — Бирнгингер — или Кирнбиргер — та неко је немачко презиме, тешко га је изговорити.

Б. Доста, доста. Већ видим да си се *неисказано* заљубио.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа
од 4. (16.) марта

1886. до
даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: по-недељником и петком не пре 6 сахата у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на по-тиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУПЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

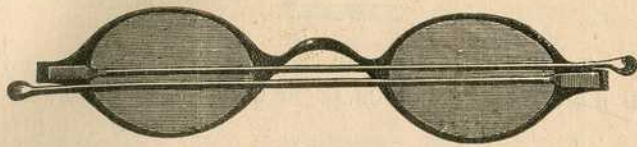
Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10¹/₂ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

ОПТИЧКИ ЗАВОД

ЗЕМАЉСКОГ СРЕДСРЕДНОГ СТОВАРИШТА УЧИЛА.

ВЛАСНИК ЛИПЕРТ и ФАЙ

У Будимпешти IV. Museumring Nr. 39.

преко пута од Народног Музеја
препоручују

најбоље и најфиније наочари, цвикере, лорњете, позоришне дурбине, пуштуље, дурбине, микроскопе, стереоскопе, пантоскопе, величава стакла, мађијске фењере, апарате за маглене слике, ареометре, термометре, барометре и анероиде по најјестинију цену.

(6-6) **Тачна и брза послуга.**

Наруџбине се одмах извршују.

Ценовници стоје бесплатно на расположењу.

Адреса: Lippert & Fáy Optisches Institut der Landes
Central Lehrmittel Niederlage Budapest Museumring 39.

ТЕЧНО ЗЛАТО И СРЕБРО

којим сваки може сâм да позлађује, посребљује и правља оквире (рамове) и све ствари од дрвета, метала, стаклета, камена, гипса, порцулана, коже, хартије и т. д. Сваки може лако помоћу четкице те ствари сâм да позлађује и посребљује.

Цена једне боце (џлаше) 1 фор., 6 боца стају 5 фор. новац се шиље унапред или са наплатом унаточ.

СИГФРИД ФАЈТ у ВРИНУ,
(Siegfried Feith in Brünn).

9-10

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића. 5-6

Трговачка кућа Бернхарда Тихо у Брину, Krautmarkt 18. бр.
за извоз, шиље са платом у наточ:

ЧОХЕ ЗА ГОСПОЂЕ

чиста вуна, свакојаке боје по моди, 10 метера за читаву хаљину, 100 цм. ширине.

== 8 фор. ==

НИГЕР-ЛОДЕН

ЗА ЗИМУ.

најновије и најтрајније за женске хаљине, 100 цм. широко.

10 метера 5 ф. 50 н.

ИНДИЈСКИ ФУЛ

полак вуна,

у свима могућим бојама, за потпуну хаљину, 100 цм. ширине.

10 метера 4 ф. 50 н.

ВУНЕНИ РИПС

60 цм. широк.
10 метера 3 ф. 40 н.

КАШМИР полак вуна

== 100 цм. широк. ==
10 метера 4 фор.

ЦРНИ ТЕРНО

100 цм. широк, који је пре коштао 60 новч. дајем док га траје

10 метера 4 ф. 50 н.

Поркет за хаљине

красни десени за прање, у комадима од 10-11 метера, 60 цм. широки, за целу хаљину

== 3 ф. 50 н. ==

Валерија-фланел

полак вуна, најновији десени по моди, најбоље за зимске хаљине, 60 цм. широко.

10 метера 4 фор.

ПЛАТНО КУЋЕВНО

1 кмд 4/4 широко 4 фор.
1 кмд 5/4 широко 5 фор.

КИНГ-ТКАНИНА

боља него платно од пређе, 1 к. 30 рифи потпун

== 5 фор. 80 новч. ==

ОКСФОРД

за прање, најбоље ка-квоће, 1 к. 29 р. потпун

== 4 фор. 50 новч. ==

КОНОФАС

1 к. љубичасти 4 ф. 80 н.
1 к. црвен . . . 5 ф. 20 н.

Гарнитура од рипса

састојећа се из 2 крв. и 1 асталског застирача

== 4 фор. 50 новч. ==

1 гарнитура од јуте

2 крв. и 1 аст. застирач

== 3 фор. 50 новч. ==

ВУНЕНЕ МАТЕРИЈЕ ИЗ БРИНА ЗА ОДЕЛО.

Палмерстон, харлаји, мандарин, за зимске капуте и огртаче, као и тифл, лоден, перувијан, доскиц, у комадима за цело одело и капуте у половину цене.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ

плетених марама за главу у свима бојама, 1 комад величине 6/4 1 ф. 70 н.

Телови за госпе и јакне за женске

1 к. вел. сорте 2 ф. 30 н.

Извесна количина вунених марама за огртање

за госпође, 9/4 дугачке, у свима простим бојама, као и десинираних, пре беше цена 4 фор. 50 новч., а сад је будванто т. ј.

== 2 форинта. == (1-20)

== Препродавци добивају 5% рабата. ==

Мустре и ценовници шиљу се бесплатно.